

Opłata pocztowa uliszczona ryczałtem.

ILUSTROWANA

REPUBLIKA

LÓDŹ, PONIEDZIAŁEK, 17 LUTEGO 1930 R.

CENA NUMERU 25 GROSZY.

Nr. 47

WIELKIE UROCZYSTOŚCI W TORUNIU z okazji dziesięciolecia powrotu ziemi pomorskiej na łono Ojczyzny.

Prezydent Rzeczypospolitej wziął udział w imponującej manifestacji patriotycznej.

Toruń, 16 lutego.
(Polska Agencja Telegraficzna)
Dzisiejsze uroczystości, związane z obchodem 10 rocznicy powrotu ziemi pomorskiej na łono Macierzy, były wielką manifestacją uczuć patriotycznych tutejszej ludności która z najodleglejszych zakątków województwa ściągnęła tłumnie do Torunia, by obecnością swoją zamianować przynależność tej zachodniej części do Rzeczypospolitej, oraz do Symbolowi Państwa, jako widocznej i niepodważalnej jedności narodowej. Od wczesnego rana ulice miasta, odmiennie przybrane, zapelnily się tłumami mieszkańców.
O godz. 7 rano rozległy się z wieży ratuszowej dźwięki hejnału, ulicami miasta przeciągały orkiestry wojskowe.
O godz. 9.40 Pan Prezydent Rzeczypospolitej w otoczeniu panów ministrów i szeregów, udał się samochodem do strzelnicy.
Po oddaniu honorowego strzału do starożytniej tarczy, z przysiężeniem apartamentów, zjawili się w pana Prezydenta delegaci związków i bractw strzeleckich, kierując Panu Prezydentowi jako dowódcy Rycerzowi związku pamiątki.
W wejściu na strzelnicę powitano Pana Prezydenta hymnem narodowym, po czym przemówił prezes toruńskiego Bractwa Strzeleckiego p. rada Makowski, Pan Prezydent przeszedł przed frontem

pocztów sztandarowych i po wysłuchaniu przemówienia prezesa okręgowego związku towarzystw strzeleckich p. Maćkowiaka udał się wśród entuzjastycznych okrzyków do strzelnicy, gdzie oddał strzał honorowy do tarczy pamiątkowej; w tym momencie orkiestra odegrała hymn narodowy.
Ze Strzelnicy Pan Prezydent odjechał wśród szpalerów oddziałów wojskowych i otoczony szwadronem honorowym 16 p. ułanów, wśród bicia dzwonów i okrzyków rozentuzjowanej publiczności do kościoła św. Jana na nabożeństwo.
Po przejściu przed frontem kompanii honorowej, powitany u wejścia do świątyni przez ks. prałata Wyszyńskiego Pan Prezydent zajął miejsce na specjalnym podjum. W prezbiterjum zajęli miejsca min. rolnictwa Janta Połczyński, min. robót publicznych Matakiewicz, komisarz generalny Rzplitej w Gdańsku min. Strasburger, wojewoda Lamot, dyr. dep. morskiego Nosowicz, inspektor armji gen. Sikorski i gen. Norwid Neugebauer,

generałowie Prych, Pasławski, Maksymowicz Raczyński oraz gen. Skrzyński, który jako podpułkownik przed dziesięciu laty pierwszy wszedł do Torunia na czele oddziałów Wojska Polskiego, Szeł Kancelarji Pana Prezydenta p. Lisiewicz pułk. Głogowski, starosta Łącki, przedstawiciele miasta i organizacyj społecznych.
Po nabożeństwie Dostojny Gość udał się na Rynek Staromiejski, gdzie zaszczycił swą obecnością symboliczne przyjęcie Wojska przez społeczeństwo oraz przyjął defiladę.
Olbrzymi plac rynkowy zapelnily się do ostatniego miejsca tłumami publiczności. Pan Prezydent wraz z ministrami, wojewodą, biskupem Okuniewskim i przedstawicielami władz zajął miejsce na specjalnej trybunie.
Dostojnemu Zwierzchnikowi złożył tu hołd prezes rady miejskiej Michalak, wznosząc okrzyk na cześć Rzeczypospolitej Pana Prezydenta i armji Polskiej. Okrzyk ten trzykrotnie zebrane tłumy powtórzyły, brmiąc wśród dźwięków

hymnu narodowego i wśród bicia dzwonów jak potężny hejnał oraz wywierając niezatarte wrażenie siły i wiary w dalszy rozkwit Niepodległej Ojczyzny.
W tej samej chwili puszczone w przestworza 1000 gołębi pocztowych.
Następnie wkroczyły na Rynek oddziały wojskowe oraz organizacje powstańcze, symbolizując niezapomnianą chwilę objęcia przed 10 laty w posiadanie przez Polskę grodu Kopernika. Przed trybunę Pana Prezydenta przybyły też liczne sztafety kolarskie z całego Pomorza, wręczając Dostojnemu Zwierzchnikowi ozdobne adresy hołdownicze.
W międzyczasie zjednoczone chóry miejscowe wykonały kompozycję Nowiejskiego „Hymn Bałtyku”.
Z kolei odbyła się defilada oddziałów wojskowych i organizacyj przysposobienia wojskowego.
O godz. 14 władze miejskie podejmowały Dostojnego Gościa śniadaniem w sali kasyna garnizonowego. W czasie deseru prezydent miasta Bolt wznosił okrzyk na cześć Rzeczypospolitej i Prezydenta, następnie przemawiali prezes izby rolniczej Esden Tempski oraz w imieniu związku towarzystw kupieckich p. Janowski.
O godz. 19.30 Pan Prezydent obecny był na obiedzie wydanym w ścisłym gronie przez inspektora armji gen. Norwid Neugebauera, zaś o godz. 20.30 zaszczycił swą obecnością akademję w teatrze miejskim.

Awantury w więzieniu mokotowskim

30 kryminalistów przewieziono do Wronek.

Warszawa, 16 lutego.
(Polska Agencja Telegraficzna).
W więzieniu karnem w Mokotowie przy ul. Rakowieckiej więźniowie kryminalni urządzili dziś w południe awanturę, krzycząc, bijąc pięściami we drzwi i domagając się dodatkowych porcji żywności. Ponieważ żądanie to było nie

słuszne naczelnik więzienia odmówił spełnienia go.
Do więzienia przybyli prokurator Chruściński i dyr. dep. karnego Turowicz którzy wydali zarządzenia, aby 30 najbardziej awanturujących się więźniów przewieźć do ciężkiego więzienia w Wronkach. Pod silną eskortą policji więźniów tych odtransportowano na dworzec.

Premjer francuski zachorował na grypę.

Paryż, 16 lutego.
(Polska Agencja Telegraficzna)
Premjer Tardieu zachorował lekko na grypę. Lekarze zalecili mu kilkudniowy odpoczynek i nieopuszczanie łóżka. Wobec tego wyznaczone na poniedziałek posiedzenie rady ministrów zostało odroczone do czwartku. Także został odroczone na czas nieograniczony wyjazd premiera do Londynu, projektowa-

Starcia komunistów z policją w Berlinie z powodu rozwiązania gwardji komunistycznej.

Berlin, 16 lutego.
W sobotę wieczorem w kilku punktach śródmieścia doszło do awantur i napadów na policję, zorganizowanych przez komunistów na znak protestu przeciwko rozwiązaniu komunistycznej młodej gwardji. Jedną z bojówek komunistycznych urządziła napad na dom, w którym mieści się redakcja dziennika

socialistycznego „Vorwärts”, wybijając wszystkie szyby w budynku frontowym. W pobliżu ulicy Unter den Linden zaatakowano i pobito funkcjonariusza policji. Policja zaarrestowała 14 uczestników tego napadu. Przed b. zamkiem cesarskim doszło między demonstrantami a policją do starcia, przy czym 1 policjant został ciężko ranny.

Akademia papieska w Warszawie.

Warszawa, 16 lutego.
(Polska Agencja Telegraficzna)
Dziś w sali rady miejskiej przed wieczorem odbyła się uroczysta akademja ku uczczeniu 8 rocznicy wstąpienia na tron papieża Piusa XI, który swego czasu był nuncjuszem papieskim w stolicy Polski.
Sala, udekorowana bogato, wypelnio na była po brzegi.
Na podjum zajęły miejsca delegacje ze sztandarami.
Na uroczystość tę przybył pan marszałek senatu dr. Szymański, przedstawiciele rządu z ministrem Zaleskim, Kūh-

nem i Staniewiczem, ministra wyznań religijnych reprezentował dyrektor departamentu Potocki, przedstawiciele wojska z wiceministrem gen. Konarzewskim, generałem Olszewskim, Osiańskim i Wróblewskim, przedstawiciele duchowieństwa z arcybiskupem Teodorowiczem, biskupami Gallem i Szałowskiem, członkowie władz miejskich i t. d.
Gdy na salę weszli nuncjusz papieski msgnr. Marmaggi i ks. arcybiskup Karkowski orkiestra odegrała hymn.
Zakończył akademję nuncjusz papieski Marmaggi przemówieniem w głoszo-

Millerand o sojuszu polsko-francuskim.

Paryż, 16 lutego.
(Polska Agencja Telegraficzna).
Po wygłoszonym wczoraj w Akademji Nauk Moralnych i Politycznych odczytanie prof. Handelsmana o polityce zagranicznej Polski w latach 1831—1856, Millerand złożył prelegentowi powinszowania, przy czym, stwierdzając niezmienną przyjaźń Francji dla Polski, wykazywał jak potężnym czynnikiem w dziele utrzymania pokoju światowego jest sojusz polsko-francuski, który — jak mówił Millerand — nie może być narażony na żaden szwank w obecnej sytuacji europejskiej.

Czy Francja zerwie z Sowiecami?

Paryż, 16 lutego.
„Le Matin” dowiaduje się, iż na jutrzejszym posiedzeniu rady ministrów zapadnie decyzja co do stanowiska rządu wobec interpelacyji w sprawie działalności agentów sowieckich we Francji. Porwanie gen. Kutiepowy oraz wypadki w Indochinach wytworzyły w kołach parlamentarnych atmosferę nieprzyjazną dla Sowieców. „Le Matin” utrzymuje, że jeśli parlament postawi stanowczą kwestję zniesienia ambasad, to rząd nie będzie się sprzeciwiał zerwaniu stosunków dyplomatycznych z Rosją sowiecką.

Nowy rekord lotników Cordes i Codos.

Marsylja, 16 lutego.
(Polska Agencja Telegraficzna)
Dziś o godz. 6.16 rano wyladowali na lotnisku tutejszym Cordes i Codos, przelatując z obciążeniem 1000 klg. przebieg 2700 klm. w ciągu 13 godzin 51 minut i 20 sekund. Lotnicy pobili poprzedni rekord światowy, który wynosił 15 godzin 16 min. 48 sek.

Trzęsienie ziemi w Grecji.

Ateny, 16 lutego.
(Polska Agencja Telegraficzna)
Wczoraj na całym obszarze wyspy Krety dalo się odczuć silne trzęsienie ziemi. W dziesięciu wioskach zawałiła się większość domów. Wioska Skalani uległa całkowitemu zniszczeniu, przy czym kilka osób odniosło ranv. Ludność, z przerażeniem, obozuje pod gołym niebem.

Czy samobójstwo jest bohaterstwem

Powodem rozpaczliwego kroku są najczęściej cierpienia moralne. Pogarda dla samobójców jest usprawiedliwieniem dla żyjących.

Niema nic błędniejszego, jak mniemać, że najczęściej powodem samobójstwa są warunki materialne. Gdyby tak było naprawdę, w takim razie największa ilość samobójstw przypadłaby na okres zimowy, gdy warunki życia stają się trudniejsze. Wystarczy jednak bliżej poznać dane statystyczne, by uświadomić sobie, że okresem samobójców jest wiosna, a ściślej biorąc, miesiąc maj, który ponadto wielką rolę odgrywa jeszcze w miłości i poezji. Z tego należałoby wniosioskować, że warunki materialne nie są jedynym motorem samobójców, a perypetie duchowe większą odgrywają rolę, niż inne względy.

Jeśli rzucimy okiem na przeszłość historyczną całej ludzkości, to zauważymy, że nazywanie samobójców tchórzami, dezterami życia jest tylko sprytnym manewrem, podkrotowanym przez instynkt samozachowawczy.

Większość samobójców to ludzie, odbiegający daleko od poziomu powszechnej inteligencji, ludzie prześcigający swą umysłowością współczesnych, ludzie-bohaterowie w pełnym tego słowa znaczeniu.

Pierwszy tego rodzaju czyn heroiczny znajdujemy w dziele rzymskiego historyka Tytusa Liwiusza: pewnego dnia wódz rzymski Sextus Tarkwiciusza, oslepiony urodą Lukrecji, zakradł się do jej sypialni. Zagroził, że ją zabije wraz z jej niewolnikiem, jeśli mu nie ulegnie, po czym ją zniestał.

Dla rzymianki nie było nic okropniejszego jak oskarżenie, że zdradziła swego męża z niewolnikiem. Potwarzała była tem straszniejsza, że nikt nie mógłby temu zaprzeczyć. Lukrecja uległa napaści, lecz przystąpiła do samobójstwa, przebijając się sztyltem.

Nieposzanowanie czci niewieściej było powodem samobójstwa wielu kobiet, co znalazło nawet wyraz w literaturze wszystkich czasów do „Panny Elzy” Schnitzlera włącznie.

Również mężczyźni popełniali samobójstwa, nie mogąc się oprzeć napaściom na ich życie moralne. Jednym z nich był znany przemysłowiec niemiecki Alfred Krupp, którego posadzano o uprawianie homoseksualizmu. Krupp, widząc, że traci swe stosunki towarzyskie i stanowisko, jakie zajmował w społeczeństwie, odebrał sobie życie.

Z drugiej strony zdarzały się wypadki samobójstw tych ludzi, którzy nie czuli się bez winy. Do tej grupy należał generał angielski Sir Hector Macdonald. Z prostego żołnierza dorobił się rangi generała i został głównodowodzącym wojsk angielskich na wyspie Ceylon. Nagle, w roku 1903 wytoczono przeciwko niemu poważną skargę natury moralnej. Według prawa ceylońskiego, tego rodzaju sprawy nie należą do kompetencji sądu, ale kto zna opinię publiczną metropolii angielskiej i jej wpływy, kto zna chociażby pobieżnie anologiczne dzieje Oscara Wilde'go, ten zrozumie, że generałowi Macdonaldowi nie pozostało nic innego, jak palnąć sobie w łeb, co też i uczynił.

A oto wypadek, zaczerpnięty z niemieckiej kryminalistyki. Na kilka lat przed wojną wyjechał z Wrocławia do Paryża pewien nauczyciel, który w stolicy Francji poznał córkę hrabiego, argentyńskiego konsula — Alinę de Peradeda. Pokochali się wzajemnie i naręczona udała się wraz z naręczonym do Niemiec. Gdy nauczyciel przedstawił na rzezoną swym przyjacielem, ci zwątpili w jej pięć i wątpliwość swą potrafili zasugerować naręczonemu. Doszło do zerwania zaręczyn i oszukany nauczyciel zwrócił się do policji.

Lekarz miał zbadać hrabiankę, lecz ona w jego obecności zażyła trucizny.

Dopiero po jej śmierci skonstatowano, że pierś, włosy i biodra były fałszywe, a rzekoma hrabianka z Paryża była 35-letnim synem jednego z berlińskich lekarzy.

Samobójstwa na tle religijnym są tak stare jak religia. Opowiadają, że wśród

hindusów na wyspie Sangur dziś jeszcze uważa się za bohaterski wyczyn, gdy ktoś z wiankiem na głowie rzuci się do morza i składa z siebie ofiarę bogom.

Poeta rosyjski, Gogol, autor „Revizora” popełnił przecież również samobójstwo z pobudek religijnych.

Do najtragiczniejszych samobójstw ostatnich dziesiątków lat zaliczyć trzeba bez wątpienia dobroćną śmierć Weiningera, autora genialnego dzieła p. t. „Płeć i charakter”.

Weininger popełnił samobójstwo, po-

nieważ stracił wiarę w ludzkość i cały świat, natomiast słynny malarz francuski Jean Antoine Gros odszedł dobrowolnie w zaświaty, gdyż stracił wiarę w siebie. W ubiegłym stuleciu uchodził on za jednego z największych malarzy. Pewnego dnia udał się nad brzeg małej rzeczki w lasu Bulońskim, położył na brzegu swe ubranie i wizytówkę, po czym skoczył do wody. Nazajutrz dzieci znalazły wizytówkę i ubranie.

Opinia publiczna wypowiada się zawsze przeciwko samobójcom, odbierając im wszelkie zalety ducha.

Gdy Napoleonowi doniesiono o samobójstwie żołnierza, wielki wódz wpadł w niepomamowany gniew:

— Gdzie ten człowiek miał odwagę skoro zląkł się zmiany losu?... Prawdziwa odwaga polega na tem, aby zmienne wszystkie niespodzianki życia lamala się, sam próbował odebrać sobie życie...

Nietsche powiedział:
— Bardzo wielu ludzi umiera z żno, niektórzy — za wcześnie.

Arcydzieła, które zginęły.

Spalone, skradzione, zgubione i zniszczone utwory stanowią 9/10 tego, co zostało zachowane dla współczesności.

Istnieje pewna biblioteka, składająca się z dzieł największych geniuszów, lecz z której niestety nikt korzystać nie może. Składa się ona bowiem z niezliczonej ilości dzieł, które zaginęły. Utworów takich jest o wiele więcej, niż nam się wydaje. Są to rękopisy, które widział tylko najbliższy przyjaciel twórcy, które nigdy nie doszły do rąk wydawcy.

Przypadek rzadzi nawet państwem nieśmiertelności. Każde dzieło twórcy jest zależne nie tylko od krytyki, od powodzenia, lecz również od materiału, więc papieru, płótna, drzewa, lub kamienia. Poza to zależne jest ono od wielu rąk, przez które przejść musi, zanim dojdzie do świadomości ogółu. Podręczniki literatury i sztuki przypominają tylko o tych utworach i dziełach, które przeszły pierwszą ogniową próbę i dotarły do wydawcy, lub właściciela wystawy. Natomiast te wielkie ilości dzieł, które prze-

padły natychmiast po ukazaniu się, zginęły w jakiś tajemniczy sposób, lub przez przypadek zostały zniszczone, nie zostały wciągnięte do spisu dzieł literackich, uwzględnionych przez podręczniki.

W maju 1758 roku Lessing zaprosił swego przyjaciela do Berlina, gdzie miała się odbyć premiera jego dramatu p. t. „Faust”. Premiera sztuki owej nie odbyła się. Z jakich powodów nie wiadomo. Wiadomo tylko tyle, że Lessing kilka lat pracował nad tym utworem scenicznym. Gdzie się ten utwór podział — również nie wiadomo.

Z listów poety niemieckiego wynika, że Lessing wysłał z Drezna do Lipska skrzynię z manuskryptami. Skrzynia ta nigdy do miejsca przeznaczenia nie doszła. Zginęła gdzieś w drodze. Zawierała ona 40 nowych bajek, szereg ostatnich utworów, materiał do nowego słownika

niemieckiego i prawdopodobnie ów utwór sceniczny p. t. „Faust”.

Georg Büchner żył 23 lata i 4 miesiące. Mimo tak krótkiego żywota zdążył napisać szereg kapitalnych dzieł, między innymi zaś dramat p. t. „Smierć Dantego”, fragment jakiejś noweli, traktat naukowy, na temat systemu nerwowo-ukowy, kilka broszur o treści społeczno-politycznej i mnóstwo tłumaczeń. Jednakże wszystkie te dzieła zginęły dla posteroka, żaden wydawca bowiem nie chciał się nimi, a zły atrament i klepski napisał sprawiły, że rękopisy te dziś już są w pełni nieczytelne.

Jednym z najgłębszych dramatów niemieckich 19 stulecia był Otto Lucjanowa koncepcji i myśli, nie porzucał mu jednak nigdy dokończyć rozpoczętego dramatu. Przed śmiercią, gdy walczył w ciężką chorobę, rozkazał służącym spalić wszystkie swe manuskrypty. Przed jednym ze swych przyjaciół

maczył się w ten sposób:
— Nocą stają przy mym łóżku bohaterowie moich dramatów, żądając, aby zwrócić im ich życie. Musiałem poświęcić temu kres. Jestem bardzo chory, nie mogę już żywić wymyślonych przeze mnie postaci.

Nietylko literatura niemiecka poniosła tak wielkie straty wskutek zniszczenia jedynych rękopisów wielkich twórców.

Nie każdy był tak pracowity jak Tomasz Carille, który miał dość siły, by rozpocząć na nowo pisanie historii rewolucji francuskiej, po tem gdy służąca przelnieuwanie spaliła rękopis.

Taki sam los spotkał rękopis „Mensena”, dotyczący historii pożaru i zgotowany tom padł ofiarą pożaru i karam trudem udało się powstrzymać od ra, który chciał wdrzeć się w płomnie gmach, by ratować swe dzieło.

Jeden z największych liryków wspaniałych czasów, portugalski poeta napisał w roku 1569 szereg genialnych wierszy lirycznych, które zabrał w podróżnym tomie. Rękopis ten poeta przetrwał swemu przyjacielowi, który w drodze Lizbony. Niewiadomo, czy w drodze czy też już po przybyciu do stolicy rękopis ów został skradziony. Mimo szereg poszukiwań, nie udało się odnaleźć su tego odnaleźć.

Przykładów takich można by przytoczyć bez liku. Wspomnieć można jeszcze o posagu Juliusza, stworzonym przez Michała Anioła i zdemolowanym przez rozwyzdrony tłum w Polonii, obrazach Botticello, o licznych wazach, niach, pałacach, kosztownych przedmiotach, które znikły z powierzchni ziemi, o dziełach Sofoklesa, które stworzył przeszło 100 arcydzieł, z których zostało zaledwie 7, o całej literaturze klasycznej literaturze, która przetrwała do naszych czasów w dziesiątym niemał części.

Rewelacyjne plany inżynierów

Osuszenie mórz Północnego i Śródziemnego.

Świat jest obecnie pełen śmiałych i doniosłych projektów z dziedziny techniki ale niemal wszystkie te plany błędna wobec projektów inżynierów niemieckich, ogłoszonych przed kilku dniami w fachowych czasopiśmie.

Mianowicie, grupa inżynierów opracowała niezwykle plan, którego realizacja jest już naukowo stwierdzona jako możliwa. Plan ten ma na celu osuszenie morza Północnego, a właściwie południowej połowy tego morza, która jest wyjątkowo płytka. Największa głębokość wynosi tam 180 stóp.

Oczywiście, przeprowadzenie tego planu pochłonięłyby kolosalne koszty, ale wydatki opłaciłyby się stokrotnie, gdyż uzyskana przestrzeń ziemi dałaby pomieszczenie dla 20 milionów ludzi i stanowiłaby miejsce do składowania emigracji z przeludnionych sąsiednich krajów. Ekspertci twierdzą nadto, że pod dnem morza Północnego znajdują się wielkie pokłady węgla i ropy naftowej, nie mówiąc już o niezliczonych bogactwach, pochodzących z zatopionych okrętów.

Przeprowadzenie tego przedsięwzięcia wywołałoby oczywiście rewolucję w stosunkach politycznych i gospodarczych Europy. Przedewszystkiem Europa powiększyłaby się o terytorjum, równające się wielkością obecnym Włochom. Anglia byłaby połączona stałym lądem z Europą, a Holandia i Belgia utraciłyby brzoży morskie. Ujście Tamizy i Renu byłoby połączone z kanałem La Manche, a Anglia stałaby się krajem kontynentalnym, posiadającym połączenie kolejowe z Niemcami, Belgią i Holandją.

Te same pisma fachowe ogłaszają drugi, nie mniej gigantyczny, plan inżyniera Soergel z Monachjum. Projekt przewiduje mianowicie wypompowanie wód z morza Śródziemnego i użycia jej dla użytku pustyni Sahary. Projekt ten, i

który na pierwszy rzut oka wydaje się fantastyczny i niemożliwy do zrealizowania Soergel uzasadnia w sposób następujący:

Badania naukowe oddawna już stwierdziły że morze Śródziemne przed dziesiątkami tysięcy lat stanowiło jedynie morze wewnętrzne niezbyt wielkie i do piero w końcu okresu lodowcowego, dzięki topniejącym lodom, przemieniło się w wielkie morze. Dzięki temu Morze Śródziemne jest bardzo głębokie tylko w środkach, a u brzegów bardzo płytkie. Gdyby więc powstrzymać dopływ wody do Śródziemnego Morza przez zasłaniające je cieśniny Gibraltaru i Bosforu poziom wody znacznie się gwałtownie obniżył i wreszcie z pod taflę wód wyloniłby się niegdys zatopione lądy. Oczywiście ten proces drogą naturalną trwałby bardzo długo, to też inż. Soergel podaje dokładny projekt, w jaki sposób można byłoby sztucznie wypompować rzadziej wód i użyć go do nawodnienia Sahary.

Projektodawca twierdzi, że osuszenie jeziora Nemi we Włoszech jest dostatecznym dowodem możliwości dokonania podobnych prac. Zużycie siły wodnej przy wypompowaniu morza Śródziemnego stworzy nadto olbrzymie źródła energii, którą można użyć na elektryfikację całej Europy. A następnie między Bałkanami a Włochami z głębiny mórz wyloni się nowa ziemia, równa obszarem półwyspowi Apenin. Sycylja połączy się z Afryką, tworząc w ten sposób suchą drogę pomiędzy dwiema częściami świata, co będzie miało dla dziejów ludzkości wielkie znaczenie.

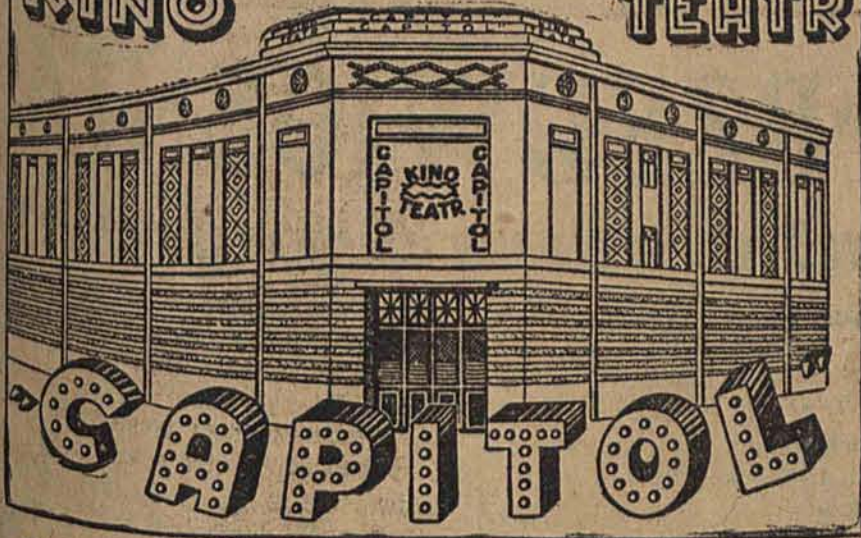
Najbliższa przyszłość pokaże, czy fantastyczne plany inżynierów są rzeczywiście możliwe do zrealizowania, czy też są tylko wytworem bujnej fantazji. Zresztą w naszym wieku, odkryć i wynalazków, rozwiązane mogą być najfantastyczniejsze plany i zamierzenia techniczne.

Kran

KINO TEATR

Orkiestra symfoniczna pod batutą SZ. BAJGELMANA.

Dziś Wielka Premjera!

Arcydzieło filmowe ilustrujące słabości mężczyzn, którzy przez występne kobiety staczają się na dno nędzy, występku i zbrodni

Tragedja dzieci które cierpią za Grzechy Ojców

Reż.: Ludwik Berger.

W roli głównej: genialny tragic EMIL JANNINGS

KRONIKA
LUTY
17
Poniedziałek

Dziś: Patrycja
Jutro: Szymeona
Wschód słońca 6.48
Zachód słońca 16.51
Wschód księżyca 23.00
Zachód księżyca 09.10
Długość dnia 8.24
Przybyło dnia 2.16

Pogotowieratunkowe zostaje zorganizowane w Pabjanicach.

Stowarzyszenie Polskiego Czerwonego Krzyża w Pabjanicach zamówiło z własnych funduszy karetkę dla pogotowia ratunkowego, która oddana została do dyspozycji komitetu organizacyjnego pogotowia ratunkowego powołanego przez Czerwony Krzyż w dniach najbliższych.

W celu zdobycia koniecznych na pogotowie ratunkowe funduszy, Czerwony Krzyż organizuje w dniu 1 marca r. wielki bal maskowy dochód z którego przeznaczony będzie na pokrycie należności za zakupioną karetkę.

Zamach samobójczy.

Przechodnie ulicy Nad Łódką ujrzeni w godzinach przedwieczornych dnia wczorajszego widać było człowieka leżącego na chodniku i nie. Zawezwany na miejsce lekarz pogotowia stwierdził zatrucie spirytusem de bi żoladka, przewiózł go w stanie osłabionym do domu.

Jak się okazało, desperatem był 32-letni podróżujący Józef Szymański, 36. Znajdując się od dłuższego czasu bez pracy, Szymański postanowił odebrać sobie życie i w tym celu napił się denaturowanego spirytusu.

Turniej szachowy o mistrzostwo Łodzi.

W pierwszej rundzie turnieju szachowego wyniki były następujące: Regedziński ofiarował pioną w partii przeciwko Apionowi, osiagając silny atak i lepki szach; partię przerwano. Daniszewski szybko zwyciężył Szestakowskiego, a Sziro wygrał u Szera, zaś Winawer odbra gra u Rozenbauma. Partie Zajedziński i Frydman - Frenkel zakończyły się nierozegrane.

W drugiej rundzie turnieju szachowego wyniki były następujące: Kolski wygrał przeciwko Szpirze, Abel przeciwko Zajedemu, Szefer przeciwko Szero. Partie Regedziński-Szestakowski, Daniszewski-Frenkel oraz Rozenbaum-Frydman odłożono, przyczem Regedziński, Daniszewski i Frydman mają przewagę.

Krwawa zemsta

na ile porachunków osobistych.

W godzinach wieczorowych dnia wczorajszego ul. Heleny na Starem Rokiciu była terenem krwawych porachunków osobistych.

Gdy około godz. 9-ej wieczorem zamieszkały przy ul. Heleny nr. 18 Władysław Nowak powracał do domu i był już w pobliżu bramy wypadło z zasadzki kilku osobników i trzymanemi w rękach nożami zadali Nowakowi kilka ran ciętych w klatkę piersiową.

Napadnięty Nowak brocząc krwią padł na ziemię i począł wzywać pomocy, co widząc napastnicy skryli się w ciem-

nościach nocy. Na krzyk napadniętego zbiegli się nieliczni spóźnieni przechodnie, którzy zajęli się rannym i zawezwali pogotowie. Przybyły na miejsce lekarz pogotowia stwierdził pięć ran kłutych klatki piersiowej w okolicy serca, które na szczęście nie były śmiertelne i po udzieleniu poszkodowanemu pomocy pozostawił go w stanie osłabionym pod opieką rodziny.

Policja prowadzi energiczne dochodzenie, zmierzające do ujęcia napastników.

Obniżenie stopy dyskontowej w bankach prywatnych.

Obniżenie stopy dyskontowej przez Bank Polski z 9 na 8 procent nie pozostało bez wpływu na ogólną sytuację na polskim rynku kredytowym.

Pierwszą konsekwencją tej zmiany musiało być obniżenie stopy procentowej w bankach prywatnych.

Wyczekiwane z wielkim zainteresowaniem przez koła finansowe rozporządzenie ministerstwa skarbu i sprawiedliwości, regulujące tę sprawę, ukaże się w dniach najbliższych i określi nową granicę korzyści majątkowych, jakie mogą być pobierane przez instytucje bankowe.

Dotychczas najwyższa granica tych

korzyści wynosiła 13 proc. rocznie. Nowe rozporządzenie obniży tę granicę do 12 proc. rocznie, natomiast dodatkowe wynagrodzenie w zakładach zastawnych za ubezpieczenie przedmiotów zastawu, ich przechowanie i szacowanie w wysokości 1 proc. miesięcznie pozostaje niezmiennione. Od umów, zawartych przed dniem wejścia w życie tego rozporządzenia banki mogą pobierać 13 proc. rocznie, nie dalej jednak niż do 1 marca b. r.

Wysokość stopy procentowej w ogólnych stosunkach kredytowych wynosiła 15 proc. rocznie nie ulegnie zmianie.

Czy po wymeldowaniu aparatu radowego należy usunąć antenę?

Komisja kontrolująca odbiorniki radiowe stwierdziła, że w lokalu pewnego amatora radiowego znajduje się aparat radio-odbiorczy w stanie nieczynnym na skutek przepalenia się lamp, jednakże antena tego aparatu z dachu usunięta nie została.

Na zasadzie sporządzonego protokołu, właściciela lokalu pociągnięto do odpowiedzialności karnej z art. 28 ustawy z dnia 3.VI.1924 roku o poczcie, telegrafii i telefonii, który to artykuł przewiduje karę pozbawienia wolności do 6 miesięcy i grzywnę do 5.000 złotych, lub obie kary łącznie.

Sprawa ta była przedmiotem rozprawy w sądzie grodzkim, gdzie oskarżyciel publiczny opierał się na par. 21 rozporz. ministra przemysłu i handlu w porozumieniu z ministrem spraw wewnętrznych i spraw wojskowych z dnia 10 października 1924 roku w sprawie zakładania, utrzymania i eksploatacji urządzeń radiotechnicznych, nakładających na radioamatora w razie zaprzestania korzystania z radioodbiornika prócz innych firmalności obowiązek usunięcia anteny.

Obrońca oskarżonego stwierdziwszy że oskarżony zadość uczynił wszelkim wymogom ustawowym, a więc zareje-

strował odbiornik, uiszczał w ciągu całego czasu korzystania z niego należne opłaty, wreszcie po przepaleniu się lamp aparat bezwzględnie wymeldował, dowodził, że stanowisko oskarżenia w przedmiocie nieusunięcia anteny jest nieuzasadnione zarówno ze względów prawnych jak i życiowych. Powołane bowiem rozporządzenie ministerialne zawiera jeden tylko paragraf 35, przewidujący karalność ściśle określonych wykroczeń, a mianowicie: niezarejestrowanie odbiornika, założenie jego bez uzyskania uprzednio upoważnienia i uchylenia się od uiszczenia należnych opłat abonamentowych. W tych jedynie wypadkach ma zastosowanie rzeczowy art. 28 ustawy, dlatego też prosił obrońca o zupełne uniewinnienie swego klienta.

Sąd grodzki podzielaając wywody obrońcy oskarżonego od winy i kary uniewinnił. (p).

Dyżury apiek.

L. Pawłowskiego, Piotrkowska 307, S. Hamburga, Główna 50, B. Głuchowski, Narutowicza 4, J. Sitkiewicza, Kopernika 26, A. Charemzy, Pomorska 10, A. Potasza, Plac Kościelny 10. p.

RADJOPROGRAM

Warszawa 1411 m.

11.50—Sygnał czasu i hejnał. 12.03—Muzyka z płyt gramofonowych. 13.10 i 15.45—Kunikiaty. 16.15—Program dla dzieci. P. Henryk Ładosz wygłosi pogadankę p. t. „Idzie Luty, obui buty“ (o przysłowia ludowych), nad program zagadki. 16.45—Muzyka z płyt gramofonowych, Chopin; Nokturny w wyk. Leopolda Godowskiego; 17.15 — Lekcja języka francuskiego. Lektor Lucien Roquigny; 17.54—Koncert chóru ukraińskiego pod dyr. Dymitra Kotka; 18.45—Reklamy; 19.10 — Skrzynka pocztowa rolnicza, korespondencję bieżącą omówi inż. Wacław Tarkowski. Gielda rolnicza; 19.25 — Pogawędki techniczne. 19.58—Sygnał czasu. 20.00—Odczytanie programu na dzień następny; 20.05 — Feljton muzyczny, Program koncertu miedzyna rodowego omówi p. Karol Stromenger; 20.30—Koncert międzynarodowy z Pragi. Transmisja do Warszawy. Wiednia, Berlina, Budapesztu, Zagrzebia i Białogrodu, Wykonawcy: Orkiestra Radjo-journalu pod dyr. Otokara Jeremiasza, Ilona Stepanowa-Kurzoya (fortepian) i Józef Mosak, art. „Narodniho Divadla“ (śpiew), 1) L. Janacek: Concertino na fortepian i orkiestrę; 2) Bol. Volmaczka: cykl pieśni „1914“ w tow. ork.; 3) Zd. Fibich; 3-cia symfonia e-moll; 22.00 — Feljton „W jednym pokoleniu“; 22.15—Kunikiaty; 23.00—Muzyka salonowa z „Oazy“.

Kronika policyjna.

W czasie bójki wynikłej w mieszkaniu przy ul. Okopowej nr. 9, właściciel mieszkania 46-letni robotnik Leopold Steigert otrzymał ostrem narzędziem trzy rany cięte głowy w okolicie czoła.

Lekarz pogotowia, po nałożeniu poszkodowanemu opatrunku w III komisariacie, pol. pozostawił go na miejscu.

Zamieszkały przy ul. Kilińskiego nr. 79 robotnik tkacki 21-letni Bolesław Świętek, będąc w stanie nietrzeźwym, wszczął przed domem nr. 10 przy ulicy Leśnej z kilkoma osobnikami bijatykę, w czasie której odniósł ranę ciętą twarzy.

Poszkodowanego opatrzył lekarz pogotowia ratunkowego.

Na przechodzącej ul. Nowomiejską 19-letnią Melanję Goldstein, zamieszkałą przy ul. Północnej nr. 18, przed domem oznaczonym nr. 6 spadł z wysokości drugiego piętra młotek, który opuszczało bawiące się nim w oknie dziecko.

Do poszkodowanej, która odniosła ranę tłuczoną głowy w okolicy ciemieniowej, zawezwano pogotowie ratunkowe. Lekarz pogotowia, po udzieleniu poszkodowanej doraźnej pomocy przewiózł ją w stanie osłabionym do domu.

WYSTAWA OBRAZÓW

W miejskiej galerji sztuki wczoraj o godz. 12-ej w południe odbyło się otwarcie wystawy zbiorowej dzieł: prof. Teodora Axentowicza, Wincentego Wodzinowskiego, Stanisława Fidanzy, Pawła Stellera i Kazimierza Strzemieńskiego.

ZBLIŻA SIĘ OKRES PRZEDWIOŚNIA.

Należy zawnazu pomyśleć o uzupełnieniu swej garderoby.

Gdy dzień staje się dłuższy, a kalendarz wskazuje połowę lutego, pani zaczyna już myśleć o nadchodzącej mody przedwiośnia. Panie zaczynają się już interesować modą na nadchodzący

mogły zaoszczędzić sobie bardzo wiele, ograniczając się tylko do skromnych przeróbek.

Najważniejszą kwestją jest oczywiście strój, noszony na ulicy. Jak przed-

Kompozycja uliczna: kolorowy żakiet zapinany pod górę i jasna sukienka plisowana, przyczem plisy u góry są zebrane, u dołu zaś spadają wolno.

3. Trykotek jumprowy używany do zwykłego ciemnego kostjumu.

4. Suknia z tweedu w wielkie kraty. Suknia z przodu gładka, z boków ma małe klosze. Do tego biały kołnierzyk.

5. Jasny kostjum przedwiosenny z luźnym żakietkiem i lekko kloszową sukienką. U dołu model kapelusza filcowego z miękką kresą.

Na rycinie z prawej strony widzimy sukienkę z tweedu i oryginalny kapelusz wiosenny.

Okres przedwiośnia jest jednak bardzo często okresem nieprzerwanych deszczów. Robi się wówczas nieskończenie obrzydliwie. Strugi deszczu ściekają z parasola na okrycie, z okrycia na nogi. Zgrabne obcasiki prześlizgniętych, nowych pantofelków momentalnie grzezną w kałużach i robią się z nich stare rozdeptane, łapcie, a z nowiuteńkich płaszczków i ślicznych kostjumów — wygniezione, zmiętoszone worki.

A więc, obok wszystkiego, *palto deszczowe* — oto pierwszy artykuł w naszym klimacie. Kupujemy sobie berberry, wysokie cienkutekie boty do samych kolan, zapinane systemem éclair. Ale moda tegoroczna w tej dziedzinie przynosi nam pewne urozmaicenie. Już nie każe nosić wyłącznie berberry, lecz pozwala na użycie innych, deszczowych, impregnowanych płaszczy. Zda się, że tak na wet będzie lepiej. Zniknę bowiem szablon, który jest ładny dla mężczyzny, ale kłobocą modę szpeci. Jej największym urokiem bowiem jest *indywidualność*.

Trzecia nasza rycina wskazuje nam dwa najmodniejsze płaszczki na pogodę deszczową. Pierwszy model — ciemny, impregnowany płaszcz deszczowy, z praktycznie zapinanym pod szyję kołnierzem i wielkimi, nakładanymi kieszeniami, które obszyte są, podobnie jak całe palto, jasną wstążką. Model 2 —

rokim skórzanym paskiem. Pelerynka można zupełnie zakryć z przodu, zabezpieczając się w ten sposób przed ulewным deszczem.

O jeszcze jednym wspomnieć należy, mianowicie o strojach podróżnych. Przedwiośnie to wstęp do wyjazdów, a elegancka pani zamartwiłaby się srodze, gdyby nie miała nic specjalnego do wzięcia na podróż.

sezon, by przygotować się doń zawnazu. Gdy tylko słońce wyżej stanie na niebie, powinna mieć już w szafie wszystkie szczegóły garderoby, które pozwolą jej być jedną z pierwszych zwiastunek przedwiośnia na ulicy.

stawia się króć płaszczków i kostjumów? Na pierwszy rzut oka zauważyć można lekkie podwyższenie stanu, podobnie jak w płaszczach zimowych. Spódniczki stały się nieco szersze i nieco dłuższe, to znaczy, że od linii kolan dodaje się 10 ctm. Górna partja sukni jest nieco obciślej. Poza to króć, jak i przybranie sukni, odznacza się wielką prostotą. Suknia, którą nosi się na ulicy nie może „wpaść w oko” t. zn. nie powinna zwracać specjalnej uwagi. Wyrafinowana skromność jest nadal cechą wytwornej sukni spacerowej.

To samo odnosi się do płaszczy i kostjumów. Forma sportowa utrzymuje się nadal, a zmiany są mało widoczne. Można do kostjumów nosić żakiet nieco wcięty, ale radziłabym wybrać formę zwaną „sacco”, bo ta jest praktyczniejsza i nie wychodzi tak prędko z mody.

Modne kolory są: *ciemnozielony, ciemnobrazowy i granatowy*. Impregnowane materiały wełniane, rypsy, wełna ne georgetty, kaszmiry — oto bogata kolekcja materiałów.

Płaszczki w okresie przedwiośnia będą miały wysokie zapiecia pod szyją. O ile kto niema *boa*, może nie nosić futra. Futrzane obszyte przy wiosennych płaszczach nie będzie już modne.

Na pierwszej rycinie widzimy najważniejsze wskazania na nadchodzący okres przedwiośnia. Płaszczki, kostjумы, sukienki, kapelusze.

Rozpatrzmy kolejno wszystkie modele.

A więc z lewa na prawo:
1. Płaszczki przedwiosenny z ciemnoniebieskiego tweedu, z ciemnymi naszytami na sukience i ciemnym paseczkiem. Płaszczki i sukienka z jednego materiału.

2. Sukienka z jasnego tweedu z oryginalnymi naszytami.

Jasny płaszcz impregnowany, lansowany obecnie w wielkich kurortach światowych. Jest to płaszczki z pelerynką do przypinania. Płaszcz spięty jest sz-

Postaramy się więc zapobiec zmartwieniu i służymy drobną radą, wskazując na dwa eleganckie, ładne modele. Noszone zarówno przy podróży jak

Już wyjmują się z szary kostjумы, ja dając, jak też wyglądają po zimie i czy bardzo odbiegają od nakazów mody. Całe szczęście, że moda tym razem nie przyniosła niemal nic nowego. Oczywiście, przysłowie „dla chcącego nic trudnego” sprawdził się również w tym roku, ale naogół rzecz można, że panie będą

mochem, jak i koleją. Zwrócić należy szczególną uwagę na model drugi, który ma zupełnie nowy, nienoszony króć kłap. IRENE

ŁÓDŹ ZAJĘŁA PIERWSZE MIEJSCE W zjeździe automobilowym do Kielc.

Na zjazd zespołów automobilowych do Kielc przybyło wczoraj 7 teamów, a mianowicie: 3 teamy z Łodzi, 2 — z Warszawy i po jednym ze Śląska i z Pomorza.

W ogólnej klasyfikacji pierwsze miejsce zajął zespół Łódź Nr. 1. Do zespołu tego należeli pp. Adolf Kobsch, Edmund Tesche, Harry Eisert i Zygmunt Karsch na Austro-Daimlerach oraz Karol Plihal na Buicku.

Ogółem zespół Łódź Nr. 1 zdobył 81,9 pkt.

Drugie miejsce zajął zespół Łódź Nr. 3.

Zespół ten tworzyli pp. Maurycy Potkański na Fordzie, Seidel na Buicku, Petzold na Ohmie, Kobsch na Essexie i Leder na Fiacie.

Ilość zdobytych punktów 76,1.

Trzecie miejsce w ogólnej klasyfikacji zajął zespół Warszawa Nr. 1 zdobywając 63,8 pkt.

W zawodach hokejowych o mistrzostwo okręgu uzyskano w dniu wczorajszym następujące wyniki: Cracovia — Wisła 5:1, Sokół — Makkabi 2:1. Mistrzostwa zostały już zakończone. Pierwsze miejsce uzyskała Cracovia, drugie — Sokół, trzecie Wisła.

Cracovia mistrzem hokejowym w Krakowie

W zawodach hokejowych o mistrzostwo okręgu uzyskano w dniu wczorajszym następujące wyniki: Cracovia — Wisła 5:1, Sokół — Makkabi 2:1. Mistrzostwa zostały już zakończone. Pierwsze miejsce uzyskała Cracovia, drugie — Sokół, trzecie Wisła.

Y.M.C.A. z Pragi na zawodach w Warszawie.

W Krakowie bawiła drużyna YMCA z Pragi czeskiej, która została pokonana przez reprezentację Krakowa dwukrotnie w siatkówkę 43:15 i 42:34 zaś w koszykówkę YMCA uzyskała dwa zwycięstwa, a mianowicie 31:25, 30:16.

Marszarskie mistrzostwa Polski w Zakopanem:

W dalszym ciągu narciarskich mistrzostw Polski uzyskano następujące wyniki: Bieg na 18 km. dla panów: 1) Zdz. Motyka, 12,20, 44, 2) Berch 1, 21, 35, 3) Szostak Kazimierz, Siódme miejsce zajął Bronisław Czech I. W biegu dla pań na 7 km. pierwsze miejsce zajęła Straszal — Polankowa 30, 01, 2) Stopkówna 32, 24, trzecie — Gniewotówna. Czwarte miejsce zajęła czeska Penczów.

Pielegnowanie prawidłowej i suchej cery w zimie.

W chłodnej porze ulega ujemnemu wpływowi zimna tak prawidłowa, jak i sucha skóra. W następstwie bowiem narastania twardego krywa się linijkami i żyłkami. Zwalczenie takiego narastania naskórka a tem samym odłuskania soczystej, młodocianej warstwy nabłonka stanowi podstawę pielegnowania cery w zimie. Prawidłową cerę powinno się rano i wieczorem wytrzeć wacikiem nasyconym Mleczkiem Lityną Dra Lustra. W tym celu należy użyć długą gorącą kąpiel przed napażeniem smietankowym „Miraculum”. Sucha natomiast wymaga głębszego jej ożywienia a powleka się przed każdym spólkowaniem twarzą gorącą wodą a szczególnie przed napażeniem jej nad parą — ożywym kremem „Oza” Dra Lustra. Do mycia wskazane są prawdziwe ołabki migdałowe Dra Lustra. Są one posługiwane się kremem „Mira”, wystróżać się zagranych tanich kremów z zawartością wody.

Ordynacja Lekarsko-dentystyczna MIECZYSLAWA KALISZA
Chirurgja stomatologiczna.
Ceglana 27, fr. I p. — Telefon 108-26.
Godz. 1.30—4 i 7—8 w.ecz.

Zespół Warszawa Nr. 2 został zdekompletowany wskutek wypadku Skody p. Morry na moście w Białobrzegach gdzie wóz zarzucił i uderzył o barjerę. Zespół Łódź Nr. 2 został zdekompletowany z powodu defektu Minerwy.

Teamy Śląska i Pomorza przybyły do Kielc z opóźnieniem.

Wieczorem odbył się w Kielcach bankiet, na którym byli obecni pan wojewoda Korsak oraz gen. Łuczyński. Zainteresowanie zjazdem b. duże.

Sensacyjna porażka Unionu L.K.S.—Union 5:2 (0:1, 1:1, 4:0).

Przy pięknej pogodzie odbyły się towarzyskie zawody hokejowe między L. K.-em i Unionem. Lód na stawie w Helenowie pod wpływem słońca stawał się w miarę rozgrywania meczu coraz miękki, a pod bramkami tworzyły się małe jeziora. Wśród takich warunków trudno było grać. Unioniści przyzwyczajeni do twardego lodu grali o wiele słabiej niż zazwyczaj. L. K. S. potrafił wykorzystać warunki terenowe i zwyciężył faworyta w wysokim stosunku. Zespoły wystąpiły w następujących składach:

L. K. S.: Jakubiec, Frenel, Lutrosiński, Chelmicki, Król.

Union: Kobyliński, Dregier, (Stetka) Wagner, Wisławski, Glicensztejn, Gotwald.

W pierwszej tercji zdecydowanie przeważa Union i ze strzału Wisławskiego uzyskuje prowadzenie. Na początku drugiej tercji udaje się Lutrosińskiemu wyrównać. Union w drugiej tercji uzyskuje gola przez Gotwalda. W ostatnim spotkaniu L.K.S. zdecydowanie przeważa i uzyskuje raz po raz cztery bramki. Strzelcami są: Lutrosiński, Chelmicki i Król (2). W L.K.S.-sie wyróżnił się Lutrosiński i Król. W Unionie Wisławski. Sędziował p. Próchniewicz.

Turyści—W. K. S. 5:2 (2:1).

W dniu wczorajszym na boisku przy ulicy Wodnej odbyło się towarzyskie spotkanie w piłkę nożną między Turystami i W. K. S.-em. Turyści wystąpili z Karasiakiem na środku ataku. Na pozostałych pozycjach grali Michalski, Niewiadomski, Kowalski, Chojnacki, Szulc Frankus, Królik, Stolarski, Michalski, Świętosławski.

Skład W. K. S.-u przedstawiał się następująco: Kobyliński, Strauch, Strzelczyk, Majewski (Chilek), Caban, Retz, Karczmarek I, Płoński, Klimczak, Kowalewski, Kaczmarek II.

Wraz z rozpoczęciem zawodów Turyści ujmują inicjatywę gry, której nie wypuszczają przez cały czas trwania meczu. Atak fioletowych wciąż zagraża bramce przeciwnika. Dobre jednak były W. K. S.-u przez dłuższy czas opanowania się skutecznie. Jeden z przebojów Turystów kończy się wreszcie golem. Zachęceni Turyści atakują coraz energiczniej, ale wojskowi niechęć dać za wygraną, starając się również dojść do głosu. Turyści wciąż w ofensywie zdobywają drugiego gola ze strzału Stolarskiego. W. K. S. stara się za wszelką cenę wyrównać.

Przez dłuższy czas wojskowi atakują naprzężono, ale niedługo przed końcem pierwszej połowy udaje się Karczmarzowi I uzyskać pierwszego gola dla swoich barw. Po przerwie w drużynie WKS następują nieznaczne zmiany. Miejsce Klimczaka zajmuje Majewski. W pomocy gra Chylek. Po przerwie pierwsze minuty należą do WKS, które

remu udaje się zdobyć drugą bramkę przez Karczmarek II.

Chwilowa przewaga WKS-u ustaje. Turyści wciąż grają na polu przeciwnika. W 15 minucie za rękę Sztraucha na polu karnym sędzia dyktuje karnego. Stolarski strzałem przyziemnym w róg podnosi wynik. Następuje mała przerwa z powodu tego, że sędzia nie zezwala wrócić na boisko dwóm graczom W. K. S.-u, który bez zameldowania się zeszli i wrócili na boisko. Wchodzi na boisko Klimczak i gra rozpoczyna się na nowo. W następnej chwili za faul na polu karnym sędzia dyktuje karnego przeciw WKS-owi Karasiak zamienia karnego na bramkę. Pięć minut później Frankus ostrym strzałem ustala wynik. WKS. ma okazję zdobyć jeszcze jednego gola z karnego, ale egzekutor Caban przynosi. Ostatnie minuty należą również do Turystów, którzy mimo przewagi nie potrafią już powiększyć wyniku.

U Turystów najlepiej grał atak. Karasiak grał b. dobrze na pozycji kierownika napadu. Pozostali bez zarzutu. Po moc na ogół przeciętna. Obrona mało za trudniona. Michalski zawinił drugą bramką.

U wojskowych słabo grał bramkarz Kobyliński. Z obrońców lepszy Strzelczyk.

W pomocy b. dobry Caban. W ataku Karczmarek II i Klimczak. Rozmłękły teren utrudniał w dużym stopniu grę. Sędziował p. Andrzejak.

Publiczność około 300 osób.
Turyści II — Jutrzenka 3:0.

Międzynarodowy terminarz motocyklowy przewiduje wielką nagrodę Polski.

Międzynarodowy związek ustalił na przyszły rok następujący kalendarz sportowy: w kwietniu: Targa Florio, maj: 3 do 16 niemieckie mistrzostwa krajowe; 4 — węgierskie „Tourist-Trophy” i sześć cięgodzinne wyścigi w Barcelonie; 11 — wyścig górski: Zbraslav — Jiloviste; 18 — o nagrodę królewską w Rzymie i austria ckie „Tourist-Trophy”. Czerwiec: 1. — wielka nagroda Czechosłowacji; 8. — wielka nagroda Polski; 9, 11 i 13 — angielskie „Tourist-Trophy” na wyspie Man; 15. — wielka nagroda Austrii; 22 — wielka nagroda Węgier i wyścig w Kołobrzegu; 29. — wielka nagroda Niemiec i wyścig Guggenberg (Węgry). Li-

piec: 5. — niemieckie „Tourist-Trophy” 6. — dokoła jeziora Como; 13. — wielka nagroda FICM w Francochamps w pobliżu Spa (Belgia); 20. — wielka nagroda San Sebastian; 21 lipca do 2 sierpnia — międzynarodowa sześciodniowa jazda FICM w Grenoble (Włochy-Szwajcaria-Francja). Spierpień. 9. do 10 — wyścig Klausen! 17. rekord górski w Freiburgu; 24. — wielka nagroda Szwecji; 31. — wyścig Gaisberga (Austria). Wizerzeń. Wielka nagroda Ulsteru (Irlandja); 14 — wielka nagroda narodów w Monza; 21. — wyścig Schwabenberg (Węgry) i wielka nagroda Francji.

Zawody narciarskie w Zakopanem.

Karol Szostak — mistrzem Polski.

Zakopane, 16 lutego. Polska Agencja Telegraficzna. W niedzielę na skoczni na Krokwi przy tłumnym udziale publiczności rozegrano konkurs skoków narciarskich indywidualnych i do kombinacji.

W kombinacjach mistrzem Polski został Karol Szostak. Bronisław Czech znalazł się w konkursie indywidualnym na 15 miejscu. Najdłuższy skok oddał Cukier, skok ten wyniósł 60 metrów. Wieczorem odbyło się rozdanie nagród.

Mecze koszykówki o pułkar „Expressu”

W sobotę i niedzielę odbyły się dalsze spotkania w piłkę koszykową o pułkar „Expressu”, w którym uzyskano następujące wyniki: Zjednoczone — Hakoah 30:4 (22:2). TUR—Widzew 22:11 (10:0). Kadimah—Siła walcover dla Kadimahu. Mecze towarzyski Orle—Kadimah 24:10, ŁKS—Strzelec 22:14 (6:12). Mecze kwalifikacyjne w siatkówkę przyniosły następujące wyniki: ŁKS—WKS 30:10, Geyer—Orle 26:28. Poznański — TUR 27:18.

Ping-pong

Spotkanie o mistrzostwo Łodzi

W ostatnich dniach uzyskano w rozgrywkach o mistrzostwo Łodzi następujące wyniki:

Sala Kadimyh.
Kadimah III — Hakoah III 7:3;
Kadimah I — Hakoah I 8:2;
Hakoah II — Zjednoczone II 10:0 (walcover).

Sala Makabi (Zgierz).
Kadimah I — Makabi 9:1;
Hasmonea I — Kruscheender 10:0;
Hasmonea I — Makkabi (Pab.) 7:3;
Hasmonea I — Widz. Man. 10:0.

Ani grosza kredytu

bez zasięgnięcia informacji w Biurze „WYWIAD KREDYTOWY”
Biuro Informacyjne Banków i Organizacji Grupa Zarzączych w Łodzi, Wólczańska 17, tel. 1-9-30.

Piłka nożna i hokej na boiskach Warszawy.

W mistrzostwach hokejowych klasy B. uzyskano następujące wyniki: WTL — Nadwiślanka 1:1, AZS. II — Legja II 5:0 (walcover). Towarzyskie mecze piłkarskie zakończyły się następującymi wynikami: Legja — 9 PAC. 2:0 (0:0) Branki zdobyli: Łańko i Nawrot. Gwiazda — Czarni 4:0 (2:0).

Poznań — Monachjum 7:7

Międzymiastowy mecz bokserski. W Poznaniu odbyły się tu międzymiastowe zawody bokserskie w siedmiu wagach, które zakończyły się wynikiem remisowym 7:7. Wyniki techniczne przedstawiają się następująco: w. musza: Forlański zwycięża ko. Ebrta, w. kogucia Stempn'ak zremisował z Hotscheberem. w. piórkowa: St'bel zwyciężył na punkty Walcika, w. lekka: Bereinhoffer zwyciężył przez ko. Aniole, w. półśrednia: Arski uzyskał wynik remisowy z Scholdym, w. wadze średniej Majchrzycki zremisował z Maniserem, w. wadze półciężkiej Wiśniewski pokonał na punkty Haffnera.

Dziś startuje

Petkiewicz w N-Yorku. W dniu dzisiejszym startuje Petkiewicz poraz trzeci na ziemi amerykańskiej w konkurencji na 2 mile angielskie. Petkiewicz znajduje się obecnie w pełni formy.

Hakoah-Orkan 1:0 (1:0)

Ambitna gra zespołu żydowskiego.

Liczni zwolennicy Hakoahu przeżywali na sobotnim meczu dużo emocji, gdyż obfitował on w wiele ciekawych momentów. Orkan zeszlarczył, niedoszły mistrz Łodzi stwarzał dużo groźnych sytuacji pod bramką Hakoahu, ale nie potrafił ich wykorzystać, dzięki słabo strzelającemu atakowi. Miller najlepszy w ubiegłym sezonie napastnik Orkanu nie jest w formie i gra słabo. Drugi łącznik Owczarek wyróżnił się w linii napadu brutalną grą i niesportowym zachowaniem. Usiłował bowiem uderzyć Perelberga graczem Hakoahu. Fakt podobny stanowczo winien być napiętowa ny.

Orkan już w zeszłym sezonie po meczu z ŁTSG mocno zepsuł sobie opinię i powinien dbać o jej poprawienie.

Pomoc Orkanu spełniała dobrze swoje zadanie, więcej jednak współpracowała z atakiem, niż z dobrze grającą obroną. Z obrońców lepszy wykop i większą technikę posiada Fliegel. Bramkarz Wojciechowski naogół dobry, ale zbyt nerwowo.

W Hakoahu przystąpił znowu Balsam. Tegoroczny debiut tego gracza wypadł b. dobrze. Balsam był najlepszym graczem w obronie i pomocy. Eisenberg dorównywał mu chwilami silnym wykopem, ale cięsto niepotrzebnie wysuwał się naprzód, przez co stwarzały się niebezpieczne sytuacje na polu podbramkowym Hakoahu. Wszystkie sytuacje wykładał pewnie, doskonale usposobiony Lipski. Pomoc białoniebieskich grała chaotycznie, i bez systemu. Wyróżnił się skuteczną grą Kuczyński.

Atak Hakoahu grał stosunkowo najsłabiej z całej drużyny. Jaśniejsze momenty miał Segal i Szarkowiak. Młody ten gracz gra z meczu na mecz lepiej. Cechuje go lotność i niezła technika.

Zaklikowski nie nadaje się do prowadzenia ataku gdyż zbyt często cofa się do pomocy.

Perelberg nieźle prowadzi piłkę, ale w pobliżu bramki traci się.

Drużyny wystąpiły w następujących składach:

Orkan: Wojciechowski, Fliegel, Wutczak, Szkudlarek, Duczyński, Blaszek, Słazak, Miller, Lewandowski, Owczarek, Pawlak.

Hakoah: Lipski, Eisenberg, Balsam, Kuczyński, Fleiszer, Siwek, Perelberg, Segal, Zaklikowski, Preser, Szarkowiak.

Grę rozpoczyna Orkan i przez kilku minut posiada inicjatywę.

Hakoah dochodzi wkrótce do głosu. Tempo gry szybkie. Przewaga zmienia. Orkan częściej zagroza bramce Hakoahu. Białoniebiescy bronią się bardzo ambitnie. Lipski jest wciąż panem sytuacji. Przy chwytach ma dużo szczęścia. Atak Hakoahu inicjuje ciągle zryw, ale wszelkie poczynania urywają się na obronie białoczerwonych.

Po 25 minutach gry Fleiszer mija pomoc Orkanu i wysuwa nieobstawione mu Preserowi. Ten objeżdża obrońcę i z czterech metrów strzela do pustej bramki, obok wybiegającego bramkarza. Orkan nadaremnie usiłuje wyrównać. W międzyczasie ma miejsce incydent Owczarka z Perelbergem za co pierwszy zostaje wykluczony z boiska przez sędziego.

Po przerwie gra wciąż jest ciekawa,

ale żadna z drużyn, mimo największych wysiłków nie może zmienić wyniku.

Mecz kończy się zwycięstwem Hakoahu. Orkan przypuszczalnie faworyt spotkania schodzi z boiska pokonany.

Zawodami kierował słabo p. Stępień. Meczowi przyglądało się około 2 tysięcy widzów.

Orkan, który był gospodarzem powinien większą uwagę zwracać na dobór ordnerów, gdyż zachowania się tych panów na ostatnim meczu stało niżej wszelkiej krytyki.

KADIMAH — WKS II 2:1 (1:0).

Zwycięstwo przypadło w udziale Kadimahowi w ostatniej minucie gry. Dla Kadimaha bramki uzyskał Grandowicz i Dresler. Dla WKS-u — Karczmarek z karnego.

Sędziował p. Kobyliński.

Sport w Klubie Sp. „Geyer“.

W sobotę, dnia 15 b. m. odbyły się na sali Geyera następujące mecze w piłkę siatkową:

1) o godz. 8 wiecz. grały zespoły męskie z wynikiem 30:23 (15:12) dla „Geyera“.

2) o godz. 7.30 wiecz. grały zespoły żeńskie z wynikiem 28:21 (12:15) dla H. K. S.

H. K. S. wystawił tylko 5 zawodniczek, kapitanka „Geyera“ usunęła również 6 zawodniczek z boiska nie chcąc wykorzystać handicapu liczebnej przewagi. Kolosalnie ambitnie grające zawodniczki „Geyera“ potrafiły w pierwszej połowie pokonać pogromczynie mistrza Łodzi W. K. S. W drugiej połowie górował znacznie H. K. S. wygrywając zasłużenie całość meczu.

W piątek, dnia 14 b. m. odbyły się na sali „Zjednoczone“ następujące rozgrywki w piłkę siatkową:

ki w piłkę siatkową:

1) o godz. 7.30 wiecz. grały żeńskie zespoły K. P. „Zjednoczone“—K. S. „Geyer“ z wynikiem 30:11 (15:7) dla gospodarzy. K. S. „Geyer“ grający bez Sokołowskiej Janiny był przez cały czas gry drużyną gorszą i uległ zaszczerzenie. Najlepsza na boisku p. Ekkertówna z „Zjednoczonych“.

2) o godz. 8.30 wiecz. grały zespoły męskie powyższych klubów. Drużyna „Geyera“ występująca w mocno rezerwowym składzie, z powodu jednocześnie odbywającego się meczu ringowego przegrała w skandalicznym stosunku 30:10 (15:2!!!). W drużynie „Zjednoczonych“ wyróżnił się doskonale Starosta. U „Geyera“ grał bardzo ładnie, występujący po raz pierwszy w drużynie siatkowej, reprezentacyjny pięściarz Łodzi Majer Józef.

Schylek kobiecej piłki nożnej we Francji

Piłka nożna, bodaj najpopularniejszy sport wśród francuzek, w sezonie bieżącym niespodziewanie wykazała jak gdyby początek kryzysu. Liczba członkiń w klubach piłki nożnej nie co się zmniejszyła, spadła również liczba drużyn, biorących udział w rozgrywkach o mistrzostwo Francji.

W sportowych kołach francuskich—objaw ten budzi zrozumiały niepokój. Piłka nożna jest tam uważana jako niemal najbardziej propagandowy sport dla kobiet, gdyż, jak wykazało doświadczenie, największy przyrost członkiń mają we Francji kluby piłki nożnej, a cały szereg dziewcząt sport ten uprawiających, potem chętnie przechodzi do uprawiania innych gałęzi sportów.

W roku ubiegłym zanotowano, że liczba drużyn, zwykle rozgrywających mistrzostwo zmniejszyła się dla Paryża o dwie, a dla prowincji o kilka drużyn. Nie przybyła natomiast ani jedna nowa drużyna.

Powyższy objaw wywołał ożywioną dyskusję w zainteresowanych środowiskach kobiecych sportowych. Niejaki p. Bourgeois, wieloletni trener i działacz na polu piłkarstwa kobiecego w ten sposób formułuje swoje na temat kryzysu uwagi:

„Piłka nożna, oparta na specjalnie przystosowanych do wymogów organizmu kobiecego warunkach technicznych, stanowi sport dla kobiet zgoła odpowiedni. Wymaga jednak dobrego przygotowania ogólnego, wymagała już wyrobienia fizycznego uzyskanego przez praktykę ćwiczeń gimnastycznych i biegów.

Piłką nożną wymaga od zawodniczek dość dużego wysiłku. Na wysiłek ten zdobyć się mogą tylko te osoby, które przeszły uprzednio ogólne wychowanie fizyczne“.

Kluby piłki nożnej mają wadliwe metody pracy. Zapisuje się do klubu młoda dziewczyna. Z punktu zostaje członkiem drużyny i z punktu — kopie piłkę. Wkrótce dziewczyna ta staje do rozgrywek, w których zdobywa się na maksimum energii. Podniecona ambicją, dopiętowana przez swój klub, daje z siebie wszystko. Kończy się często ta niewłaściwa zabawa ze szkodą dla zdrowia młodych dziewcząt.

Pan Bourgeois na obecną sytuację znajduje lekarstwo bardzo radykalne. Oto radzi Kobiecemu Związkowi Sportu wemu we Francji, aby zalecił klubom piłki nożnej obowiązkowe wprowadzenie wychowania fizycznego dla swych członkiń, badania lekarskie i karty zdrowia. Gdyby do zaleceń tych klubów nie chciały się zastosować — p. Bourgeois radzi poprostu skasować całkowicie oficjalne imprezy piłkarskie do czasu zastosowania się klubów do racjonalnych życzeń związku.

Trudno, doprawdy, nie przyznać racji wywodom p. Bourgeois. I trudno nie zauważyć, że wywody jego posiadają wiele racji także i w odniesieniu do wszystkich innych sportów, uprawianych zawodniczo, w których również na przygotowanie wszechstronne organizmu młodej dziewczyny do ponoszenia bez szwanku wielkich wysiłków w zawodach — zbyt mało zwraca się uwagi.

Rekordowe arcydzieło francuskiej produkcji 1930.

MOTTO: Bieda sercom, które trawi namiętność — niemasz bowiem na ziemi zgubnego ognia.

APPASSIONATA — Sonata Beethovena (Piekielna namiętność)

Najpiękniejszy romans miłości według pióra pisarza francuskiego Piotra Frondaie.

Międzynarodowa obsada:

LEON MATHOT, RENEE HERIBEL, RUTH WEYHER, FERD FABRE

wkrótce PALACE.

Walne zebranie S. Z. S. N-u w Warszawie.

W sobotę rozpoczęło się w Warszawie walne zebranie Polskiego Zw. Piłki Nożnej, w którym reprezentowane były niemal wszystkie okręgi. Przewodniczącym p. Grętkiewicz ze Lwowa. Nad sprawami statutowymi debatowano 8 godzin. Określono ściśle kompetencje kapłana związkowego i ustalono opiekę nad piłkarzami. Wybory odbywały się w późnych godzinach wieczorowych.

Sporty zimowe we Lwowie.

Mecze hokejowe o mistrzostwo Ukrainy — Hasmona 1:1. W międzyklubowych zawodach narciarskich uzyskano następujące wyniki: Bieg 7 klm. dla juniorów: 1) Walerzyński (Czarni) 35.41. Bieg seniorów 12 klm. 1) Walczak (Czarni) 1,10,5.

Polska — Hiszpania. Międzynarodowy mecz piłkarski

Dowiadujemy się, że czynione są starania doprowadzenia do skutku międzynarodowego meczu piłkarskiego Polski z Hiszpanią. Odpowiednie pertraktacje prowadził inż. Tadeusz Kuchar ubiegłej niedzieli w Pradze czeskiej, podczas konferencji państw, biorących udział w zawodach piłkarskich amatorów o „pułk har środkowo-europejski“.

Inż. Kuchar pertraktował w Pradze z delegatem hiszpańskiego związku piłkarskiego. Mecz Hiszpania—Polska odbyłby się w dniu 11 czerwca. Dnia 1-20 czerwca Hiszpania gra z Czechosłowacją w Pradze, a potem jeszcze z Węgrami w Budapeszcie.

Dzisiaj i dni następujących
Najpotężniejsze arcydzieło F. W. MURNANA

Czterech diabłów

Śmiertelna walka o miłość i życie. W rolach głównych kwiat ekranu amerykańskiego: **JANET GAYNOR**, Mary Duncan, Nancy Drexel, Charles Morton, Barry Norton, Farrel Mac Donald.

Wspaniała ilustracja muzyczna orkiestry symfonicznej pod dyrekcją A. Czudnowskiego.

Początek seansów o godzinie 4-ej po południu, w soboty i niedziele o godzinie 12-ej w południe, ostatni seans — o godzinie 10-ej wieczorem.

Ceny miejsc na pierwszy seans od 1 zł. w soboty i niedziele od godziny 12-ej do 3-ej wszystkie miejsca po 1 zł. Bilety ulgowe nieważne w niedziele.

Dzisiaj i dni następujących

Gdy kobieta się zapomni.

Realizacja filmowa opracowana przez **JOE MAYA**.

W rolach głównych: Znakomita artystka **Maria Jacobini** oraz **Frank Lederer** niezapomniany kochanek „Niny Pietrowny“ i wiośniara **Helena Hall'er**.

Początek seansów o godzinie 4-ej, po poł. 10.15 wiecz., w niedz. sob. i święta od 12 do 3 po poł. wszystkie miejsca po 1 zł. Orkiestra pod dyr. R. KANTORA.

KOMUNIKAT.
Kupony biletów ulgowych i miejsc zostały obniżone na zł. 2, miejsc II-gich na zł. 1.50.

Czytajcie „EXPRESS WIECZORNY“

TEATR MIEJSKI.

Dzisiaj o godz. 7.30 wieczorem „Cjan-kali“. Jutro, „Rzez“ we środę premiera komedji Middletona i Oliviera „Narzęczona w garsonierze“. W głównej roli kobiecej wystąpi p. Janina Nosarzewska.

TEATR KAMERALNY.

Dzisiaj w poniedziałek i wtorek o godz. 8.30 głośna sztuka Jerzego Kaizera „Dzień paźdzernikowy“, która dzięki niepoślednim swym walorom literacko-scenicznym i doskonałej grze wykonawców zdobyła sobie pełny sukces. Obsadę stanowią: I. Faleńska, I. Kozłowska, M. Melina, W. Scibor, Wł. Staszewski. We środę po raz ostatni po cenach najniższych wyborna komedja Verneuil'a „Kochanek Pani Vidal“.

TEATR POPULARNY.

Dzisiaj w poniedziałek o godz. 8.30 wieczorem i dni następujących skrzęca się humorem werwą i komizmem doskonała komedja Hoopwoda „Nasza Zonusia“ w

INTRYGNA I MIŁOŚĆ.

Dla szkół średnich w Teatrze Popularnym Ogrodowa 18 w środę 19 b.m. o godz. 4 pp. odegrana będzie „Intryga i Miłość“ arcydzieło Fr. Schillera w doskonałym wykonaniu całego zespołu. Ceny miejsc od 50 gr. do 1.50. Wieczorem z powodu sportowych popisów teatr będzie nieczynny.

OLGA CZECHOWA STANIE

w obliczu publiczności w potężnym dramacie erotycznym z życia współczesnych małżeństw osnutym na tle powieści Roberta Hichensa w filmie — p. t. —

Przed WYROKIEM

I-szy DŹWIĘKOWY KINO-TEATR w ŁODZI
SPLENDID NARUTOWICZA 20.

Największa **REWJA** światła w wykonaniu najsłynniejszych artystów rewjowych Broadwayu

OSTATNIE DNIE

FOX FOLLIES

„NEW YORK W NOCY”

100% ŚPIEWU, TAŃCA, MOWY.

Ceny miejsc do godziny 8 zł. 1, 2 i 3.

Początek seansów o godzinie 6, 8 i 10 wiecz.
Wyświetlamy na aparatach Western Electric Company.

Noce bezsenne - Noce szalone

Potężny dramat erotyczny, ilustrujący tragiczne dzieje miłości dwojga kochanków.

W rolach:

Posagowo-piękna

LIL DAGOWER

bożyszcze serc niewieścich

IWAN PETROWICZ

oraz uroczą

WIERA MALINOWSKA

NASTĘPNY PROGRAM

GRAND-KINA.

Nigdy jeszcze, ani z ekranu, ani ze sceny głos ludzki nie brzmiał tak porównawczo, i nigdy natchnienie artysty nie przemówiło do widza z takim uczuciem jak w filmie opiewającym jego życie.

AL JOLSON

Dr. med.
Niewiażski
Specjalista chorób skórnych wenerycznych i moczopięciowych
ul. Andrzeja 5
Tel. 159-40

Przyjmuje od 8—11 od 5—9, w niedziele i święta od 9—1
Oddzielna poczekalnia dla pan

Doktor Wołkowycki

Cegielniana 23
Telefon 126-87
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Elektroterapia.
Leczenie lampą kwarcową.
przyjmuje od godz 8—2 i 5—9 wiecz w niedziel. i święta 9-1
Dla pan od 5—6 oddzielna poczek

Lekarz - Dentysta
B. Markus-Nusbaumowa
Piotrkowska 51
tel. 121-23
Godz. przyjęć 3—7

LAUREATKA
moskiewskiego konserwatorium
udziela lekcji gry fortepianowej
Wsch. dn. a 7 m 19.

Poszukiwany duży lokal fabryczny

circa 400 mtr. kwadr. mogący po mieścić 8-10 wag. towaru z transmisją lub bez. Wiad. "Horsa" sp. z o.o. Łódź Szkoła 4 tel. 150-26.

Lekarz poszukuje 3 pokoi

z wygodami i używalnością kuchni tylko w śródmieściu. Oferty do adm. pod "Dr M"

Książki wszelkiej treści: beletrystykę, encyklopedie, klasyków, oraz dzieła naukowe w różnych językach
KUPUJE Z. TUWIM, Plotkowska 17, II podwórce, prawa oficyna. I wejście m. 35. 31-0

Przedstawicielstwa różnych branż poszukuje

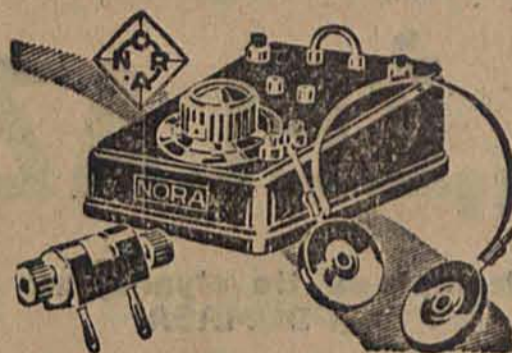
„ATLANTIC” Reprezentacje i Agencje
POZNAŃ ul. Półwiejska 10. tel. 50-09.

Przedstawicielstwa różnych branż poszukuje

NORA

mówi za siebie!

PRZEKONAJ SIĘ SAM!

Do nabycia wszędzie!

DROBNE OGŁOSZENIA „REPUBLIKI”

sa najtańszym i najsukcesowniejszym środkiem reklamowym. Każdy kto chce kupić lub sprzedać, kto poszukuje mieszkania albo lokatora, kto chce znaleźć pracownika lub posadę — każdy, zamieszczając drobne ogłoszenie w „Republice” może być powwlen największego możliwego sukcesu.

Wielu ludzi sprawdziło, że rekordowa ilość ofert pochodzi zawsze z ogłoszeń zamieszczanych w „Republice”. Dlatego też wszyscy zamieszczają drobne ogłoszenia w „Republice”, czego dowodem jest iż w każdym numerze naszego oisma posiadamy największą ich ilość.

Cena drobnych ogłoszeń oblicza się wedle ilości słów: 15 groszy za słowo. Dla ogłoszeń o poszukiwaniu pracy cena jest zniżona i wynosi tylko 12 groszy za słowo. Minimum ogłoszenia drobnego — 1 zł. 50 gr. Minimum ogłoszenia o poszukiwaniu pracy — 1 zł. 20 gr.

W celu kupców, drobnych przemysłowców, rzemieślników, którzy poszukują zbytu na swe stale wytwarzane wyroby, wielu nauczycieli poszukujących lekcji, zamówiło w „Republice” drobne ogłoszenia na cały rok w każdym numerze. Twierdzą oni że te drobne ogłoszenia są podstawa ich bytu, gdyż coraz przysparzają im nowych klientów.

Spróbujcie również ogłaszać się w dziale „Drobnych Ogłoszeń” „Republiki”.

Jesteśmy pewni, że wówczas nje zaniechacie już takiej taniej a skutecznej reklamy, stanie się ona bowiem nieodzownym składnikiem powodzenia Waszych interesów.

Kupno i sprzedaż

DETEKTORY najlepsze poleca firma Natawis. Piotrkowska 152. 10. 2

BIZJERJE kupuje Pełna wartość placu Solidne traktowanie „Preciosa” Piotrkowska 123 w podwórzu

UDZIELAM lekcji matematyki, języka niemieckiego Piotrkowska 103. m. 37.

3 MOTORY elektryczne mało używane: 1 i pół, 4 i 5 KM i wentylator są do sprzedania, obejrzeć można w magazynie Gazowni Miejskiej w Łodzi ulica Targowa Nr. 18 17

FLET nowoczesny „Böhma” nowy sprzedam. Plotków, Sienkiewicza 10/2, Łączyński 18

BIZJERJA, zegarki na raty, ceny gotówkowe „Preciosa”. Piotrkowska 123 w podwórzu

OTOMANE skrzynkowa, tapczan, leżanek, otomane używana, łóżka z matercami tanio sprzedam. Kilińskiego 160, Przewoźnicki. 23

OKAZJA. Futro męskie, dache i kozuch dla dozorczy lub woźnicy sprzedam tanio. Piotrkowska 87, m. 15, lewa oficyna. II p. 10—13 godz.

SKLEP do sprzedania wy dobrym punkcie, bardzo dobrze prosperujący. Cena przystępna. Wiad. ul. Drewnowska 83 Białobrzegi.

SPRZEDAM domek z piekarnią, oświetlenie elektryczne, piekarnia czynna z powodu nieporozumień rodzinnych, jest do sprzedania, po kupnie wszystko wolne. Oferty w adm. niniejsz. pisma „A.B.”

ELEGANCKIE story i kapa filet do sprzedania Gutmanowa, Cegielniana 60

Lokale

DWA pokoje umeblowane do wynajęcia od zaraz. Wólczajska 29, Wiadomość u dozorczy.

POKOJE umeblowane, bez mebli, biurowe z klatki schodowej, poleca biuro „Polruch” Traugutta 4, tel. 141-01.

2, 3, 4 POKOJE z wygodami do oddania Zgłosz biuro „Polruch” Traugutta nr. 4 tel. 141-01 19

PRZYJME pana na mieszkanie, może być z utrzymaniem. Kilińskiego 129, front. I p. m. 6.

GARAŻE na 1 lub 2 samochody do wynajęcia. Tel. 209-2 20

POKÓJ dwupokłenny, frontowy umeblowany z telefonem odnalmie solidnemu panu, Narutowicza 47, m. 33, front. II p. PRZYJME na mieszkanie jednego pana izraelita, Cegielniana 57 m. 39, I piętro.

POKÓJ elegancko umeblowany z wszelkimi wygodami do wynajęcia. Kilińskiego 44, m. 17.

Posady

POSZUKUJEMY zdolnych zastępców dla ratulnej sprzedaży premjówek, Stalnia egzystencja, Gospodarczy Zakład Kredytowy, Lwów, Wałowa 11a, Inka suje należności wekslowe. 22

DLA TYCH pierwszeństwo, którzy mają rower! Szukam chłopca bardzo zdolnego i sprytnego. Lat 16—18, najwyżej. Musi znać dobrze Łódź, Praca przy biurze od 7 i pół rano do 5 i pół po południu. Ponieważ będzie inkasowaniem, waf czasami pieniądże — musi złożyć pewną gwarancję, t. j. kaucję 150 zł.

Oferty własnoręcznie pisane do administracji „Republiki” pod: „Od dziś” 5 NIEMKA inteligentna poszukuje zajęcia do dziecia na kilka godzin z rana, Andrzeja 7, m. 7.

Rozmaite

MOTOR stanął, światło zgasło, dzwoni 109-25. Pogotowie Elektryczne. Reparaacja aparatów elektrycznych i patefonów. 21

Zagubione dokum.

TEOFIL Puchstajm, zam. wieś Wykno gm. Ciosny, pow. Brzeziny zagubił książeczkę wojskowa, wydaną przez P. K. U. — Łódź. 17

Lecznica SANITAS

ul. CEGIELNIANA 29
Gabinet renerologiczny
C-r-a S. KANTORA
dla leczenia chorób skórnych wenerycznych i moczopięciowych

CASINO

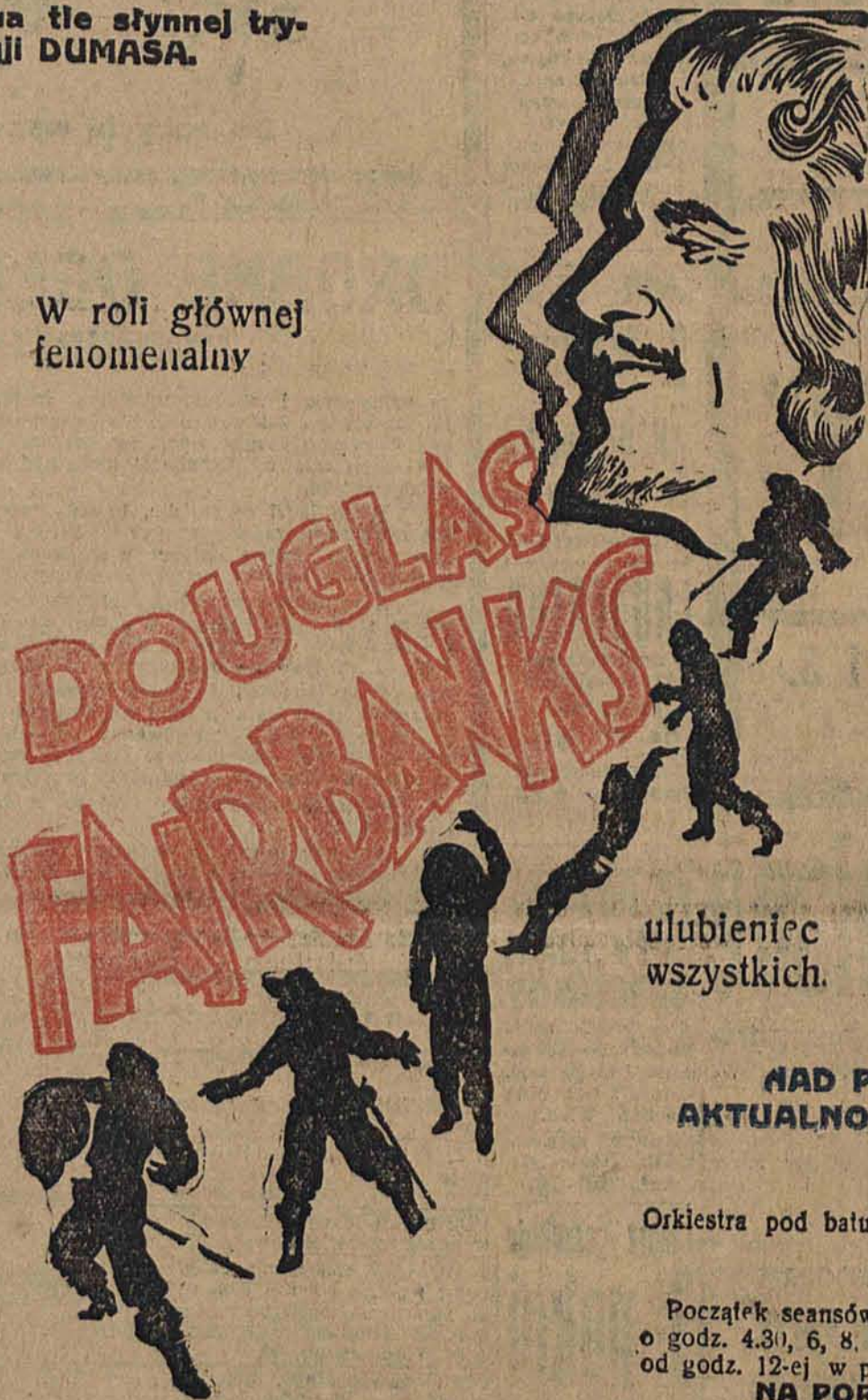
Oziś Premiera

filmu pod tytułem

„ŻELAZNA MASKA”

dramat na tle słynnej trylogii DUMASA.

W roli głównej fenomenalny

DOUGLAS
FAIRBANKS

ulubieniec wszystkich.

NAD PROGRAM AKTUALNOŚCI FILMOWE.

Orkiestra pod batwą LEONA KANTORA.

Początek seansów w dni powszednie o godz. 4.30, 6, 8, 10, w soboty i niedziele od godz. 12-ej w poł. **CENY MIEJSC NA PORANKI 1 ZŁ**

PORADNIA wenerologiczna
Lekarzy-specjalistów
Zawadzka I.
Czynna od 8 rano do 9 wieczór
Od 11-12 i 2-3 przyjmie lekarz-kobiet
W niedziele i święta od 9-2 pp.
Leczenie chorób:
Wenerycznych, moczopłucnych i skórnych.
Badanie krwi i wydzielin na syfilis i trypan
Konsultacje z neurologiem i urologiem
Gabinet światło-leczniczy
Kosmetyka lekarska
Oddzielna poczekalnia dla kobiet
Porada 3 złote.

Biuro Prośb i porad Handlowych
udziela wszelkich informacji i raz prowadzi dział pośrednictwa
„OBRONA”
Właśc. Maks Borensztajn i Ska.
Łódź, ul. Sienkiewicza 15
załatwia wszelkie prośby do władz sądowych administracyjnych skarbowych i wojskowych.
Uwaga: Specjalny dział wektory i podatkowy Współpraca pierwszorzędnym sił fachowców

Dr. med.
J. Sadokierski
stomatolog
chirurgja szczęk, jamy ustnej
plastyka,
regulacja zębów,
rentgenodiagnostyka
ordynuje 3-7
PIOTRKOWSKA 184
Tel 127-83

Pokój

z używalnością telefonu z całodziennym utrzymaniem
natychmiast do oddania.
Wiadomość. Zielona 48 m. 10
pomiędzy g. 2-5 pp.

LECZNICA

LEKARZY SPECJALISTÓW
I GABINET DENTYSTYCZNY
PRZY GÓRNYM RYNKU
Piotrkowska 294, tel. 129-89
(przy przystanku tramw. pabianicki)
Czynna od 10-ej rano do 7-ej wiecz.
w niedziele i święta do 2-ej po poł.
Wszystkie specjalności i dentystyka
Kapsle świetlne, lampy kwarcowe
elektroizolacja, Roentgen, szczepienia
analizy (mocz, krew, płwiscie, wydzielin itd.). Operacje, opatrunki
Wizyty na miasto Porada 4 zł.
Porada dentystyczna oraz wenerologiczna dla chorób skórnych i wenerologicznych
3 złote.

TŁUMACZENIA
we wszystkich językach
PODANIA, REKURSY
przepisywania, akty
Szybko i tanio pisze BIURO
Piotrkowska 93 m. 9.
Tel. 120-62.

Doktor P. Klinger

choroby weneryczne, skórne i włośni
ANDRZEJA 2, TEL. 132-28.
Leczenie lampą kwarcowa, analizy krwi i wydzielin. Przyjmuje podzielną od 11-1 i od 6-8 w. w niedziele i święta od 10 do 12. Oddzielna poczekalnia dla pań.
Od 1-2 w Lecznicy (Piotrkowska 61)

OKAZYJNIE odstąpię 1 pokój wraz z urządzeniem mieszkaniowym w starym domu z powodu wyjazdu. Wład. Piotrkowska 255, m. 17, 2 piętro frontem, niedziela i poniedziałek.

Reklamy świetlne w Parku Kolejowym

Na mocy koncesji, wydanej przez MAGISTRAT m. ŁODZI urządzamy reklamy świetlne na słupach miejskiego parkanu, otaczającego Ogród Kolejowy ze strony ul. Narutowicza, Kilińskiego i Skwerowej. Park Kolejowy znajduje się przy samym dworcu, między trzema najruchliwszymi ulicami naszego miasta.
Reklamy świetlne, wykonane najestetyczniej, oświetlone będą od zmroku w przeciągu całej nocy.
Reklama świetlna jest tania i celowa

6-go Sierpnia Nr. 1, tel. 120-77, 188-58

Doktor Łagunowski
specjalista chorób skórnych, wenerycznych i moczopłucnych
Piotrkowska 70 (róg Traugutta) tel. 181-83
Przyjmuje od 8.30 do 10.30 rano, od 1 do 2.30 pp., od 6 do 8.30 w., w niedziele i święta od 10-1-ej. Oddzielna poczekalnia dla pań

Makulatura do sprzedania.

Wiadomość w administracji „Republiki”.

MIESZKANIE

5-cio pokojowe z wszelkimi wygodami, 1 piętro front, do wynajęcia. Oferty: „A. W.”

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. Godziny przyjęć Redakcji 6-7 po poł. Telefon Administracji 1.22-14.

Tel. Redakcji: 1.27-24, 1.36-43, 1.36-44.

Premierowa
„Rostrowanej Republiki”

ze wszystkimi dodatkami wynosi w Łodzi zł. 5.60 za odnośnienie do domu 40 gr., z przesyłką poztową w kraju zł. 6.50, zagranicą zł. 10. „Express” „Republika” wraz z odnośnieniem 8.60 złotych

Ogłoszenia: ZWYCZAJNIE: 12 gr. za wiersz milimetry (na stronie 10-szp.)
W TEKSCIE: 50 gr. za wiersz milimetry (na stronie 4-szp.)
NA STR. 1-ej zł. 2.- za wiersz milimetry (na stronie 4-szp.)
NEKROLOGI: do 150 wierszy 30 gr. wyżej 40 gr. za wiersz m.l. (na str. 4-szp.)
Zarecz. i zab. ślubinowe po tekście 10 zł.; za miejsce zastrzeżone specjalna dopłata. Zamieszczenie o 50 proc. zniżką. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. Ogłoszenia specjalne o 50 proc. drożej. Drobne 15 gr. — Najmniejsze zł. 1.50, poszuk. pracy 16 grosz.